

BELEIDSNOTA CONVENTIONELE EXPLOSIEVEN (CE)

Inhoud

1. Inleiding	3
Doel	3
Gebruikers	3
Verantwoordelijkheid.....	3
2. Historie	4
3. Wet- en regelgeving	5
4. De CE risicokaart	6
5. Toetsing via beleidskaart	7
Hoge kans van aantreffen CE (ROOD).....	7
Verhoogde kans van aantreffen CE (ORANJE)	7
Verlaagde kans van aantreffen CE (GEEL)	7
Lage kans van aantreffen CE (geen kleur)	8
Uitgevoerde onderzoeken (BLAUW).....	8
Mijnevelden (ROOD en GROEN).....	8
Wateren rond Schouwen-Duiveland	8
5.1 Gering grondverzet en kleinschalige werkzaamheden.....	8
5.2 Werkzaamheden in de bovengrond	8
5.3 Toetsingsmomenten	9
6. Taken, verantwoordelijkheden en communicatie	10
6.1 Interne taakverdeling	10
6.2 Verantwoordelijk gebruik	10
6.3 Communicatie	10
7. Ruimingstrategie	11
7.1 Ruimingstrategie klein kaliber munitie	11
7.2 Vernietigingslocatie	11
8. Financiën	13
8.1 Samenwerkingsovereenkomsten	13
Bijlage 1: Beleidskaart CE Schouwen-Duiveland	14
Bijlage 2: Stroomschema toetsing CE	15
Bijlage 3: Protocol toevalstreffers CE	16
Bijlage 4: Wet- en Regelgeving	17

Inleiding

1

De gemeente Schouwen-Duiveland is in de Eerste en de Tweede Wereldoorlog getroffen door oorlogsgeweld. Op 29/30 april 1917 werd Zierikzee per abuis door de Britten gebombardeerd. In de Tweede Wereldoorlog heeft het Duitse leger vele bunkers en mijnevelden aangelegd, hebben zowel de Duitsers als de geallieerden vliegveld Haamstede gebombardeerd, is Zierikzee zwaar gebombardeerd en heeft Zierikzee aan het einde van de oorlog onder geallieerd artillerievuur gelegen. Deze en andere gebeurtenissen hebben er toe geleid dat er een kans bestaat dat conventionele explosieven (CE) in de bodem zijn achtergebleven. Bij de planvorming van projecten werd tot voor kort nauwelijks rekening gehouden met de mogelijke aanwezigheid van conventionele explosieven. Het opstellen van een risicokaart en beleid zal duidelijkheid gaan bieden hoe binnen de gemeente omgegaan moet worden met CE.

DOEL

Deze nota heeft als doel:

- Het voorkomen van het ongecontroleerd exploderen van conventionele explosieven;
- Inzicht krijgen in de CE risicogebieden en beschikbare informatie;
- Beschikking hebben over een toetsingskader CE bij ontwikkelingen;
- In beeld te brengen waar mogelijk extra onderzoekskosten te verwachten zijn.

GEBRUIKERS

Deze nota is bedoeld om initiatiefnemers die van plan zijn om grondverzet te plegen, te bouwen of infrastructurele plannen te ontwikkelen, etc. inzicht te geven in de acties die nodig zijn met betrekking tot de mogelijke aanwezigheid van conventionele explosieven (CE). Dit geldt zowel voor gemeentelijke als voor niet-gemeentelijke projecten.

VERANTWOORDELIJKHEID

De gemeente, en dan met name de burgemeester, is binnen zijn verantwoordelijkheid voor de openbare orde en de lokale veiligheid verantwoordelijk voor het opsporen en het onschadelijk maken van de explosieven. Daarmee is de gemeente niet altijd per definitie verplicht om tot opsporing en ruiming over te gaan. Het al dan niet opsporen en ruimen zal vooral worden beoordeeld in relatie tot het historisch, het huidige en het toekomstige gebruik van het gebied.

Schouwen-Duiveland heeft tijdens de oorlog zwaar geleden onder het oorlogsgeweld. Verspreid over het eiland hebben bombardementen en artilleriebeschietingen plaatsgevonden, hebben er vele verdedigingsstellingen en mijnevelden gelegen en zijn verschillende vliegtuigen en bommen neergekomen. Ook is het eiland grotendeels onder water gezet door de Duitsers. Uit historisch vooronderzoek¹ blijkt dat de onderstaande locaties als verdacht kunnen worden gezien. Uitgebreide beschrijvingen zijn terug te lezen in het historisch vooronderzoek CE.

- Vliegveld Haamstede. Er hebben zowel Duitse als geallieerde bombardementen plaatsgevonden op het vliegveld.
- Grondgevechten en artilleriebeschietingen. In mei 1940 hebben enkele grondgevechten plaatsgevonden. Vanaf november 1944 neemt de geallieerde artillerie doelen op Schouwen-Duiveland onder vuur.
- Bombardementen in de voormalige gemeenten. Bijna alle voormalige gemeenten op Schouwen-Duiveland hebben te maken gehad met geallieerde bombardementen.
- Stellingen. Om een geallieerde invasie van het eiland tegen te gaan, zijn verspreid op het eiland verdedigingsstellingen aangelegd.
- Mijnevelden. Om een geallieerde invasie van het eiland tegen te gaan, zijn verspreid op het eiland een groot aantal mijnevelden aangelegd.
- Neergestorte vliegtuigen. Ten gevolge van de luchtoorlog boven Schouwen-Duiveland zijn diverse vliegtuigen neergekomen in de gemeente.
- Neergekomen V1's en een V2. In de gemeente zijn enkele Duitse vergeldingswapens voortijdig neergekomen.

---

¹ Historisch vooronderzoek CE-risicokaart Schouwen-Duiveland, REASeuro, project RO-140135, september 2014

CE vallen onder verschillende wet- en regelgeving. Op verschillende deelaspecten zijn andere regelingen aanwezig. Bij het opstellen van dit document is uitgegaan van geldende wet- en regelgeving. Hieronder staan in volgorde van belangrijkheid, in het kader van omgaan met conventionele explosieven in de bodem bij grondroerende werkzaamheden, deze wet- en regelgeving opgesomd:

- Arbeidsomstandighedenwet, artikel 5, hier is de verplichting verankerd voor het doen van een risico-inventarisatie en -evaluatie.
- Arbeidsomstandighedenbesluit, artikel 4.1.b is de zorgplicht weggelegd voor de werkgever voor de gezondheid en de veiligheid van zijn werknemers.
- Arbeidsomstandighedenregeling, paragraaf 4.2.b (wijziging opsporen conventionele explosieven, Staatscourant 10 april 2007). Hierin is bepaald dat bedrijven die werkzaamheden samenhangende met het opsporen van conventionele explosieven verrichten, in het bezit dienen te zijn van een procescertificaat opsporen conventionele explosieven.
- Werkveld Specifiek Certificatieschema voor het Systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven (WSCS-OCE), 1 juli 2012. Hierin staat de richtlijnen, proceseisen en deskundigheidseisen opgenomen waan onderzoek en opsporing moet voldoen.
- Gemeentewet, openbare orde
- Wet Wapens en Munitie (Wet van 5 juli 1997, houdende regels inzake het vervaardigen, verhandelen, vervoeren, voorhanden hebben, dragen enzovoorts van wapens en munitie)

Deze nota van de gemeente Schouwen-Duiveland is niet in strijd met de bovengenoemde wettelijke regelingen, een en ander voor zover deze regelingen van kracht waren op het tijdstip van de vaststelling. Verder toelichting op CE gerelateerde wetgeving is opgenomen in bijlage 4 van deze nota.

De CE risicokaart

4

De gemeente heeft aan REASeuro opdracht gegeven een historisch vooronderzoek en een risicokaart voor de gehele gemeente op te stellen. Op de kaart zijn alle CE-risicogebieden binnen Schouwen-Duiveland aangegeven. Dit kunnen risicogebieden zijn n.a.v. luchtaanvallen, beschietingen of mijnevelden. De kaart en het historisch onderzoek dienen als uitgangspunt voor deze nota. De risicokaart is dynamisch, dit wil zeggen dat toekomstige detectieonderzoeken en ruimingrapporten worden verwerkt om de kaart actueel en betrouwbaar te houden. Dit gebeurt in eigen beheer.

CE-risicogebieden zijn gebieden waar op basis van feitelijk bronnenmateriaal een risico op het aantreffen van CE bestaat naar de situatie van 1940-1945 (inclusief naoorlogse munitieruimingen en opsporingsactiviteiten). Het CE-risicogebied is horizontaal afgebakend, waarin zijn opgenomen:

- Eventuele onzekerheden en onnauwkeurigheden uit het bronnenmateriaal. (o.a. cartografische onnauwkeurigheden)
- De maximale horizontale verplaatsing van conventioneel explosief in de bodem

De gebieden zijn onderverdeeld in de categorieën:

- Mijnevelden
- Stellingen
- Achtergelaten en gedumpte CE rond vliegveld Haamstede
- Artilleriebeschietingen
- Luchtaanvallen

Per gebied zijn in het historisch onderzoek de details weergegeven. Het onderzoek is vanwege de grote omvang niet toegevoegd aan deze nota maar kan worden ingezien.

Toetsing via beleidskaart

5

Op basis van de risicokaart is een beleidskaart opgesteld. Dit is gedaan op basis van bebouwingshistorie, grondgebruik en eerder uitgevoerde onderzoeken. Door het verdelen van de risicogebieden kan een betere inschatting gemaakt worden waar de risico's zijn. Zo kan men er vanuit gaan dat in gebieden waar naorlogs veel is gebouwd de kans op aantreffen kleiner is dan in een risicogebied waar nooit grondroerende werkzaamheden hebben plaatsgevonden. Zonder deze verdeling zal in elk gebied altijd onderzoek nodig zijn, dit is praktisch en financieel niet uitvoerbaar.

Er is een onderverdeling gemaakt in kans van aantreffen op basis van gebiedskenmerken. De beleidskaart CE is onderverdeeld de volgende gebieden:

- hoge kans van aantreffen CE (rood)
- verhoogde kans van aantreffen CE (oranje)
- verlaagde kans van aantreffen CE (geel)
- lage kans van aantreffen CE (geen kleur)

De beleidskaart is opgenomen in bijlage 1.

HOGHE KANS VAN AANTREFFEN CE (ROOD)

Gebiedskenmerken:

- oorlogshandelingen
- geen grootschalige grondroerende werkzaamheden na de WO II
- buitengebied en parken
- stedelijk gebied waarvan uit vooronderzoek is gebleken dat er oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden en na de WO II geen (kleinschalige) grondroerende werkzaamheden zijn geweest / dan wel geen ruimingen hebben plaatsgevonden.

In gebieden met een hoge kans op aantreffen wordt geadviseerd maatregelen met betrekking tot CE te treffen bij grondroerende werkzaamheden. Dit kan zijn in de vorm van een project gebonden risicoanalyse of detectie.

VERHOOGDE KANS VAN AANTREFFEN CE (ORANJE)

Gebiedskenmerken:

- oorlogshandelingen
- geen grootschalige grondroerende werkzaamheden na de WO II
- stedelijk gebied (veelal vooroorlogse wijk)

In gebieden met een verhoogde kans zal altijd een afweging gemaakt worden op basis van de ontwikkeling (historie, diepte grondroering, soort gevechtshandelingen, oppervlakte etc.). Dit blijft maatwerk.

VERLAAGDE KANS VAN AANTREFFEN CE (GEEL)

Gebiedskenmerken:

- oorlogshandelingen
- grootschalige grondroerende werkzaamheden na de WO II
- stedelijk gebied (naoorlogse wijk)

Er vindt toetsing plaats op basis van de geplande ontwikkeling zoals bij een gebied met verhoogde kans met de wetenschap dat in deze gebieden reeds veel ontwikkelingen na WO II hebben plaatsgevonden. Indien er geen gerichte aanwijzingen zijn is geen vervolg nodig. Om de kans op aantreffen van CE niet uit te sluiten moet het protocol "Toevalstreffer CE uit de Tweede Wereldoorlog" worden gevolgd.

LAGE KANS VAN AANTREFFEN CE (GEEN KLEUR)

Gebiedskenmerken:

- geen oorlogshandelingen
- opsporingswerkzaamheden uitgevoerd met uitkomst niet aanwezig
- ruiming

In deze gebieden worden geen extra maatregelen getroffen; Werken volgens het protocol "Toevalstreffer CE uit de Tweede Wereldoorlog". Dit protocol is te vinden in bijlage 3.

UITGEVOERDE ONDERZOEKEN (BLAUW)

Locaties waar zover bekend eerder onderzoek naar CE is uitgevoerd. In deze gebieden dient gekeken te worden wat voor onderzoek er is uitgevoerd en tot welke diepte de grond vrij is gegeven. De rapporten zijn op te vragen via de afdeling Ruimte en Milieu

MIJNENVELDEN (ROOD EN GROEN)

Locaties waar in het verleden mijnenvelden waren gesitueerd. Het merendeel van deze mijnenvelden zijn geruimd, een klein deel blijft verdacht

- verdacht mijnenveld (ROOD): Niet bekend of de mijnen volledig geruimd zijn. Het nemen van maatregelen met betrekking tot CE te treffen wordt geadviseerd. Dit kan zijn in de vorm van een project gebonden risicoanalyse of detectie
- niet verdacht mijnenveld (GROEN): Geruimd, In deze gebieden worden geen extra maatregelen getroffen; Werken volgens het protocol "Toevalstreffer CE uit de Tweede Wereldoorlog". Dit protocol is te vinden in bijlage 3.

WATEREN ROND SCHOUWEN-DUIVELAND

In het historisch vooronderzoek wordt aangegeven dat in deze gebieden onvoldoende feitelijke bronnen zijn om het gebied als verdacht of onverdacht te zien. Een projectgeboden risicoanalyse wordt geadviseerd in deze gebieden.

5.1 GERING GRONDVERZET EN KLEINSCHALIGE WERKZAAMHEDEN

Bij grondroerende werkzaamheden waarbij het grondverzet zeer gering is waardoor de kans op het aantreffen van CE ook klein is hoeven geen extra maatregelen worden genomen. Werkzaamheden die hier onder vallen zijn:

- Boringen ten behoeve van bodemonderzoek of sondering
- Kleinschalige werkzaamheden in plantsoenen en groenonderhoud

In de bovenstaande gevallen worden er geen extra maatregelen getroffen maar wordt het protocol "Toevalstreffer CE uit de Tweede Wereldoorlog" gevolgd.

5.2 WERKZAAMHEDEN IN DE BOVENGROND

Indien er werkzaamheden in de bovengrond plaatsvinden is de kans of het aantreffen van CE minimaal. De bovengrond is vaak geroerd na de oorlog. Met werkzaamheden in de bovengrond wordt bedoeld: Alle grondroerende werkzaamheden tot 50 cm –mv

Vervolgonderzoek naar CE is in dit geval niet nodig. Deze 50 cm –mv sluit aan bij het Archeologiebeleid van de gemeente. Ook hier geldt het protocol “Toevalstreffer CE uit de Tweede Wereldoorlog” moet worden gevolgd.

Indien uit vooronderzoek of andere bronnen duidelijk blijkt dat de bovengrond verdacht is, zal wel een vervolgonderzoek uitgevoerd moeten worden.

5.3 TOETSINGSMOMENTEN

Toetsing vindt plaats bij de volgende activiteiten:

Gemeentelijke projecten en projecten door derden

Bij gemeentelijke projecten in een risicogebied zal op basis van de werkzaamheden een afweging gemaakt worden of een project gebonden risicoanalyse (PRA) nodig is. Deze afweging wordt gemaakt met het processchema in bijlage 2 van deze nota. Dit gebeurt door de projectleider van het gemeentelijke ontwikkelingsproject in samenspraak met de beleidsmedewerker bodem. Indien onderzoek noodzakelijk is de projectleider opdrachtgever voor een onderzoek naar CE.

Bestemmingsplannen

In bestemmingsplanprocedures dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van CE. Wanneer een gebied bestemd wordt zal door de medewerker die deze procedure uitvoert een toetsing op mogelijke explosieven moeten worden uitgevoerd. Deze toets kan worden uitgevoerd met de bestaande beleidskaart en de deze nota. Wanneer in het bestemde gebied in een risicogebied zal dit in de toelichting van het betreffende plan een standaard stuk tekst worden opgenomen. Afhankelijk van het gebied, de ontwikkeling en de risico's kan ook worden bepaald om gedurende de procedure aanvullend onderzoek naar CE uit te voeren.

Omgevingsvergunning

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning waarbij er grondroerende werkzaamheden plaatsvinden, zal de aanvraag getoetst worden aan de beleidskaart. Dit is geen vereiste volgens de omgevingswet. De verplichting komt vanuit de Arbo wetgeving. De verantwoordelijkheid voor het wel of niet uitvoeren van vervolg maatregelen ligt bij de initiatiefnemer/aanvrager. De gemeente heeft hierin enkel een adviserende taak.

In dit hoofdstuk word aangeven welke personen voor een bepaalde taak verantwoordelijk zijn. Daarnaast is terug te vinden op welke wijze het beleid en de beleidskaart openbaar zijn en wordt aangegeven hoe communicatie plaatsvindt bij de vondst van CE.

Taken, verantwoordelijkheden en communicatie

6

6.1 INTERNE TAAKVERDELING

In de onderstaande tabel in de interne taakverdeling weergegeven.

Taak	Verantwoordelijke
Raadplegen beleidskaart CE	Initiatiefnemer/projectleider/dossiereigenaar
Uitvoeren toetsing CE	Beleidsmedewerker bodem
Advisering CE	Beleidsmedewerker bodem
Opdrachtverlening onderzoek CE of detectie	Initiatiefnemer/projectleider/dossiereigenaar
Doorgeven gemaakte kosten	Initiatiefnemer/projectleider/dossiereigenaar
Bijhouden kosten CE	Beleidsmedewerker bodem
Opstellen adviezen t.b.v. suppletieverzoek	Beleidsmedewerker bodem
Goedkeuren projectplannen CE	Burgemeester (mandatering AOV-er)
Bijhouden beleidskaart CE	Beleidsmedewerker bodem
Communicatie met EOD	AOV-er
Opstellen communicatieplan bij ruiming	AOV-er
Evacuatie	AOV-er

De burgemeester is eindverantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid binnen de gemeente.

6.2 VERANTWOORDELIJK GEBRUIK

Deze beleidsnota en de bijhorende beleidskaart zijn openbaar. Het is ongeschikt om het volledige historische onderzoeken op internet te plaatsten. Naast dat het document anders geïnterpreteerd kan worden zijn "schatgravers" een reden om het document niet geheel openbaar te maken. Ook het voorkomen van het in aanraking te komen met CE is aanleiding om hier voorzichtig mee te zijn. Wel worden de gegevens met betrekking tot CE aan initiatiefnemers verstrekt indien deze per locatie/gebied worden opgevraagd.

6.3 COMMUNICATIE

Als er tijdens graafwerkzaamheden CE wordt aangetroffen dat onschadelijk moet worden gemaakt, zal hierover met omwonenden gecommuniceerd moeten worden. In dit geval spreken we over crisiscommunicatie. Dit gebeurt volgens het Regionaal Crisisplan van de Veiligheidsregio Zeeland. Vanuit de gemeente Schouwen-Duiveland vindt crisiscommunicatie plaats in samenwerking met de Veiligheidsregio Zeeland.

Naast de crisiscommunicatie is er risicocommunicatie. Risicocommunicatie gaat over de situatie dat er nog geen ramp of crisis – het vinden van een explosief uit de Tweede Wereldoorlog – gaande is. Tot op heden communiceert de gemeente Schouwen-Duiveland niet actief over de mogelijke aanwezigheid van CE uit de Tweede Wereldoorlog.

Voor het ruimen van CE kan de gemeente kiezen voor een reactieve of een proactieve benadering. Een reactieve strategie houdt in dat de CE pas worden geruimd wanneer dat voor een ontwikkelingsproject noodzakelijk is. Met een proactieve strategie wordt bedoeld dat aan de hand van de beschikbare historische gegevens en de omgevingsfactoren (potentiële risicovolle objecten of situaties) een afweging wordt gemaakt om het explosief te gaan ruimen zonder dat hiervoor geplande grondroerende werkzaamheden aan ten grondslag liggen. Beide ruimingstrategieën kunnen ook naast of aanvullend op elkaar worden toegepast.

Voor de gemeente Schouwen-Duiveland is bij het ruimen van CE een reactieve strategie het uitgangspunt.

Er bestaat een onderverdeling explosieven, deze bestaat uit:

- Klein kaliber (munitie tot 20 mm doorsnede (gevechtlading))
- Geschut en mortiermunitie (variërend van grootte van 20 mm tot 20 cm, of meer)
- Afwerpmunitie (clusterbommen (submunitie))
- Bommen tot duizenden ponden / kilo's
- Raketten, mijnen, onderwatermunitie (zeemijnen, torpedo's etc.)

7.1 RUIMINGSTRATEGIE KLEIN KALIBER MUNITIE

Naast de blindgangers (o.a. vliegtuigbommen) zijn er locaties, waar klein kaliber munitie (gevechtlading) wordt aangetroffen. Het ruimen van klein kaliber munitie in Schouwen-Duiveland vindt plaats volgens een *reactieve benadering*. Dit houdt in dat de munitie pas geruimd wordt wanneer dat als gevolg van een (ontwikkeling)project noodzakelijk is. Ook het aantreffen van klein kaliber is geen directe aanleiding tot het doen van een project gebonden risicoanalyse of verdere detectie. De munitie ligt voornamelijk dicht bij het oppervlak. Wanneer er munitie geruimd moet worden hanteert men de volgende ruimingdieptes²:

- Onder woningbouw: 2 meter;
- Onder groenvoorzieningen: 1 meter;
- Kabels en leidingen: 1 meter of zover als nodig afhankelijk van de diepteligging;
- Infrastructuur: onderkant ontgraving.

Bij (graaf)werkzaamheden in gebieden waar na de Tweede Wereldoorlog al meerdere malen een ontgraving heeft plaatsgevonden, kan worden aangenomen dat hier geen explosieven meer aanwezig zijn. Dit is bijvoorbeeld het geval bij bestaande kabels en leidingsleuven. Wordt er echter dieper of breder ontgraven dan geldt deze zone als verdacht op aantreffen op CE.

7.2 Vernietigingslocatie

Indien mogelijk zal het explosief op de plaats van aantreffen worden vernietigd. Als dit niet mogelijk is zal het explosief naar een vernietigingslocatie moeten worden getransporteerd. Op het strand ter plaatse van "het Watergat" te Renesse zijn in het verleden meer CE tot detonatie gebracht. Dit is een veilige vernietigingslocatie. Wel dient na denotatie het strand te worden ontdaan van mogelijke scherven door middel van een "beach cleaner". Verder dient vooraf contact opgenomen te worden met de Provincie Zeeland in verband de eventuele aanwezigheid van (beschermd) dieren.

² Deze ruimingdieptes komen uit het Beleids- en beheerplan 'Niet gesprongen explosieven uit de Tweede Wereldoorlog 2010-2020' van de gemeente Rotterdam.

Overige eisen de vernietigingslocatie:

- De toestemming van de geldt tot en met een aangegeven einddatum
- Eventuele verlenging van de toestemming dient schriftelijke te worden aangevraagd aan het college van burgemeester en wethouders .
- Alle vigerende wet- en regelgeving is onverminderd van kracht.
- Vernietiging mag uitsluitend worden gedaan door de EOD.
- Het netto explosieve stof mag, per detonatie, de schervengevarezone van 200 meter zoals aangegeven in VGVK-19³ niet overschrijden.
- Minimaal 24 uur voor elke vernietiging dienen de gemeente en de politiemeldkamer (0900) 8844. telefonisch te worden geïnformeerd.
- De percelen dienen weer in de oorspronkelijke staat te worden terug gebracht.

---

³ VGVK-19: de 'Verzameling van gemeenschappelijke verordeningen voor de krijgsmacht nummer 19

Er bestaat een mogelijkheid een bijdrage te ontvangen uit het Gemeentefonds met betrekking tot het opsporen en ruimen van CE. De gemeenteraad dient daar toe te besluiten in de vorm van een raadsvoorstel. Hieruit moet blijken dat de opsporing van CE uit veiligheidsoverwegingen noodzakelijk is en welke kosten hiermee gemoeid zijn. Dit raadsbesluit kan tezamen met een verzoek tot suppletie worden ingediend bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Indien de gemeenteraad besluit tot het opsporen van CE, krijgen deze gemeenten een aanvullende bijdrage uit het gemeentefonds van 70 % van de projectkosten.

Deze regeling wordt met ingang van 2015 op een aantal punten aangepast. De belangrijkste met betrekking tot de gemeente Schouwen-Duiveland is dat de mogelijkheid voor het ontvangen van een suppletie-uitkering wordt beperkt tot de werkelijk gemaakte kosten. Dit betekent dat per 2015 alle gemeenten in geval van opsporing en ruiming van explosieven een bijdrage van 70 % kunnen ontvangen door het indienen van een raadsbesluit en dat bijdragen per 2015 geen betrekking meer hebben op toekomstige kosten. Met andere woorden, pas achteraf worden de kosten verrekend en niet vooraf. Dit houdt in dat per project vooraf kosten gemaakt/gereserveerd moeten worden voor onderzoek en eventuele opsporing naar CE .

8.1 SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN

Alleen gemeenten kunnen een beroep doen op het verkrijgen van een uitkering uit het gemeentefonds voor de gemaakte kosten op gebied van opsporing, benadering en ruiming van CE. De controle is door de rijksoverheid gedelegeerd aan de gemeenteraad. Bedrijven en particulieren betalen voor deze activiteiten het volledige bedrag.

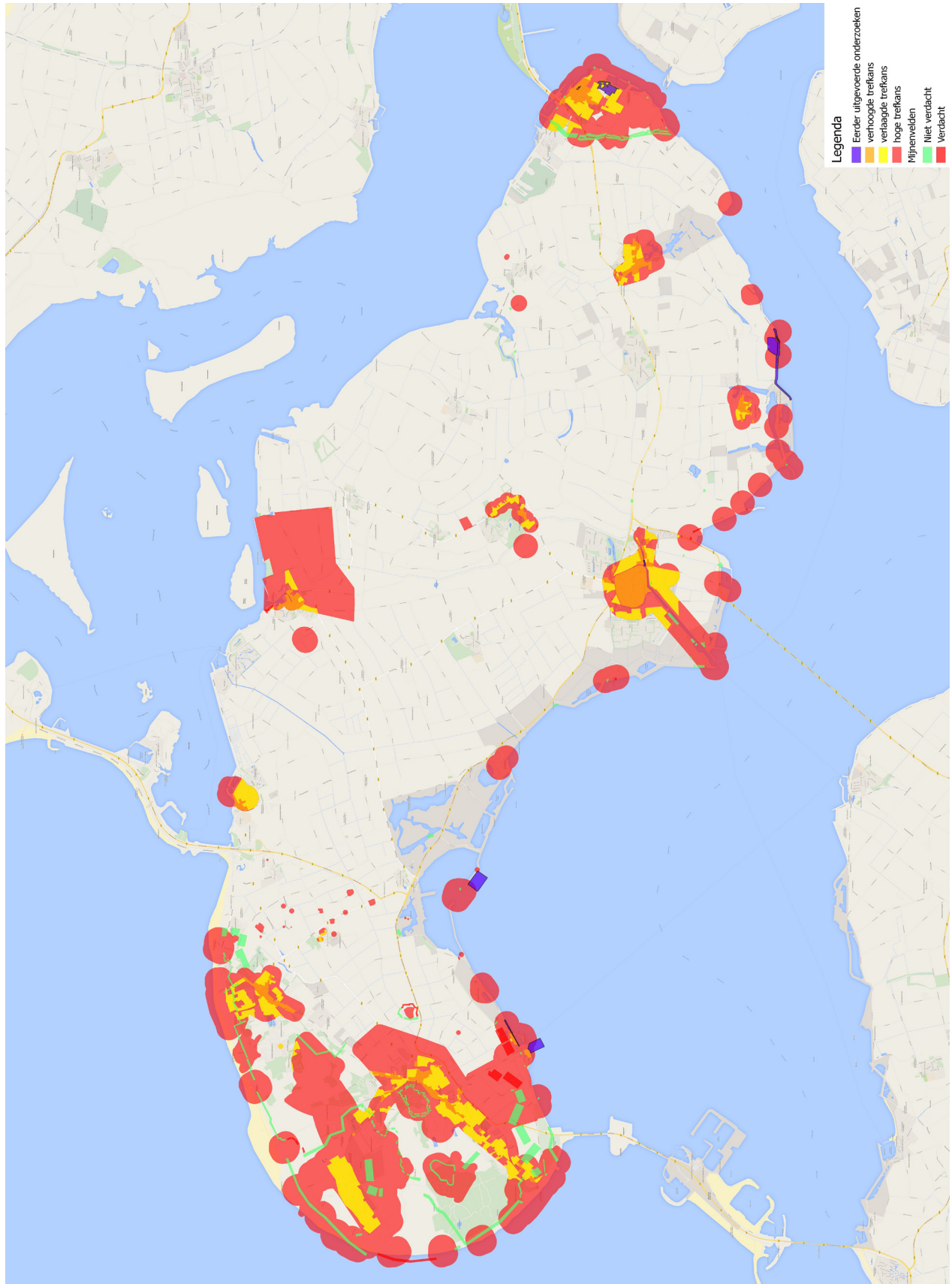
Afhankelijk van de ontwikkeling kan de gemeente in uitzonderlijke gevallen een samenwerkingsovereenkomst aangaan met de betreffende ontwikkelaar of particulier.

Indien een niet-gemeentelijke ontwikkeling in aanmerking wilt komen voor een subsidie, kan een samenwerkingsovereenkomst aangegaan worden. Dit kan echter alleen indien:

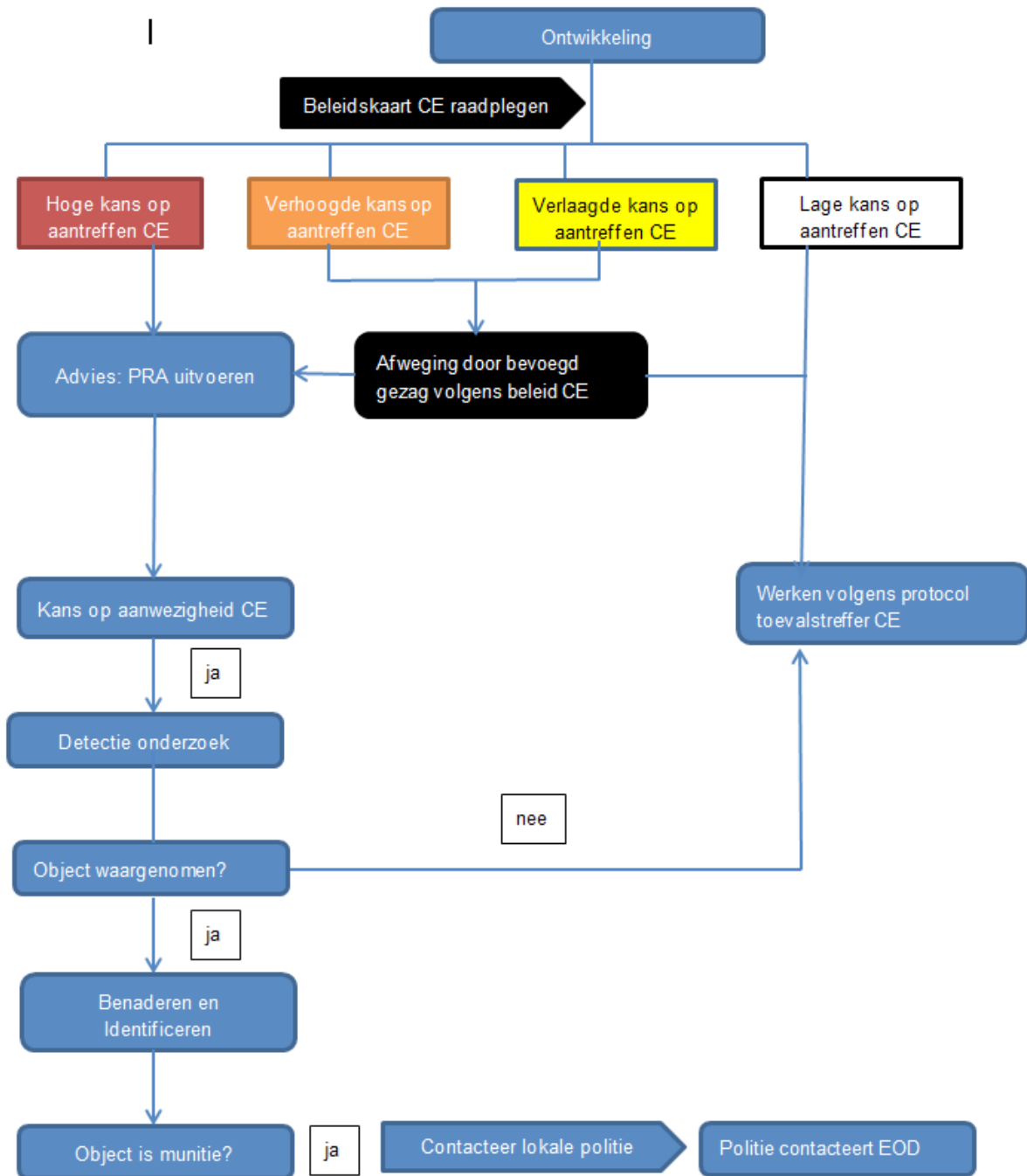
- De ontwikkeling van aantoonbaar algemeen belang is
- of
- De grond in eigendom van de gemeente is

De indiener is verantwoordelijk voor de (financiële) risico's. Deze worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst en vastgesteld door het college.

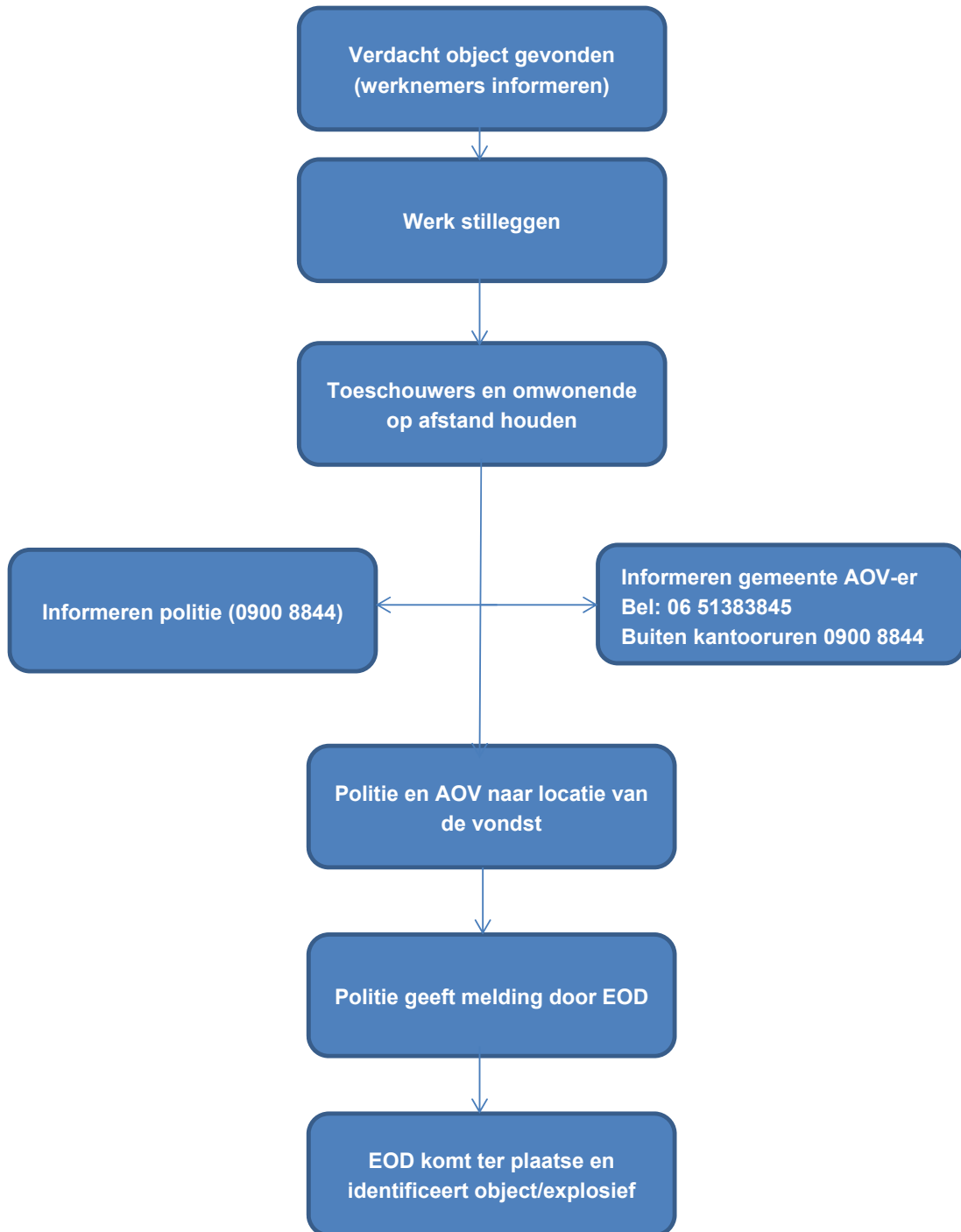
Bijlage 1: Beleidskaart CE Schouwen-Duiveland

Bijlage 2: Stroomschema toetsing CE

Bijlage 3: Protocol toevalstreffers CE

Bijlage 4: Wet- en Regelgeving

GEMEENTEWET

Op basis van artikel 160 van de Gemeentewet ligt de beslissingsbevoegdheid om al dan niet tot het opsporen en ruimen van CE over te gaan bij het college van burgemeester en wethouders. De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid binnen de gemeente. Op basis van de artikelen 175 en 176 van de Gemeentewet kan de burgemeester voor het handhaven van de openbare orde of voor het beperken van eventueel gevaar bevelen of algemeen verbindende voorschriften opstellen voor de locatie waar naar CE wordt gezocht.

REGIONAAL CRISISPLAN ZEELAND

Het regionaal crisisplan geeft de organisatie en coördinatie van de diensten, instanties en individuele personen betrokken bij de bestrijding van rampen en zware ongevallen. Wanneer een incident (aantreffen van een bom uit de Tweede Wereldoorlog) de omvang van een zwaar ongeval of ramp aanneemt zal ook de bestrijdingsorganisatie zich uitbreiden van de normale hulpverlening tot de hulpverlening zoals in het crisisplan omschreven. Deze opschaling vindt plaats volgens de gecoördineerde regionale incidenten bestrijdingsprocedure de zgn. GRIP fasen.

- GRIP 0 (bronbestrijding). Er is een bom uit de Tweede Wereldoorlog aangetroffen (incident).
- GRIP 1 (bronbestrijding). Burgemeester wordt geïnformeerd en de OVD bevolkingszorg (AOV-er) wordt gealarmeerd.
- GRIP 2 (bron en effectbestrijding). Commissaris van de Koningin wordt geïnformeerd.
- GRIP 3 (bevolkingsproblemen). Lokale coördinatie.
- GRIP 4 (bevolkingsproblemen in meerdere gemeenten). Regionale coördinatie.

WET ALGEMENE BEPALINGEN OMGEVINGSWET (WABO)

Een munitiedepot met springput voor de tijdelijke opslag van CE valt onder de werking van het Besluit omgevingswet (bijlage 1, onderdeel c - categorie 3) Op 1 januari 2008 is het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) in werking getreden. In het kader van het Activiteitenbesluit zijn munitiedepots met springput een type C inrichting. Bij een type C inrichting is het Activiteitenbesluit (algemene voorschriften) gedeeltelijk van toepassing naast de omgevingsvergunning. Indien een munitiedepot met springput korter dan 6 maanden nodig is kan er een verzoek tot gedogen worden ingediend. In dit geval zal er een gedoogbesluit kunnen worden genomen waaraan voorwaarden worden verbonden. Een uitzondering op dit gedoogbesluit vormt de opslag van CE met een netto-explosieve massa van maximaal 10 kg.

In dit geval is er geen gedoogbesluit nodig maar wordt er aangesloten bij de eisen voor een opslagvoorziening voor het tijdelijk veilig stellen van CE (maximaal 10 kg) zoals die staan vermeld in bijlage 6 van de WSCS-OCE.

CIRCULAIRE OPSLAG ONTPLOFBARE STOFFEN VOOR CIVIEL GEBRUIK

Op 26 juli 2006 is door het ministerie van VROM de Circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik gepubliceerd. Op grond van het beleid in deze circulaire dient rond iedere opslagplaats voor ontplofbare stoffen, waaronder tijdelijke opslag van conventionele explosieven, een veiligheidsafstand (zie bijlage 2) te worden aangehouden tot kwetsbare objecten zoals woningen, kantoren en winkels. De veiligheidsafstand is afhankelijk van de hoeveelheid ontplofbare stof die wordt opgeslagen en van eventueel effectbeperkende maatregelen die zijn getroffen. Het externe veiligheidsbeleid voor de opslag van ontplofbare stoffen is gebaseerd op het minimaliseren van de kans op letsel door het uitsluitend beschouwen van de effecten en niet de risico's (kans maal effect) van een calamiteit bij een dergelijke opslag.

MINISTERIËLE PUBLICATIE 40-45 (MP 40-45), VOORSCHRIFT OPRUIMEN EN OPSPOREN VAN EXPLOSIEVEN, 1 JANUARI 2006

De MP 40-45 is bestemd voor zowel militaire als civiele autoriteiten elk op hun eigen gebied verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid (en dus voor het verkennen, opsporen en opruimen van CE uit de 2e WO) op zowel beleidsbepalend als beleidsuitvoerend niveau. Het geeft regelgeving voor explosieven opruiming en opsporing in het kader van Nationale en Koninkrijkstaken.

WET VERVOER GEVAARLIJKE STOFFEN (WVGS)

De Wet vervoer gevaarlijke stoffen gaat over het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, per spoor en via de binnenwateren. In het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen en in het Besluit vervoer ontplofbare stoffen krijgsmacht is de Wet vervoer gevaarlijke stoffen verder uitgewerkt. In het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen zijn routeplichtige stoffen aangewezen waaronder ontplofbare stoffen met een netto explosieve massa van meer dan 20 kg waarvoor de gemeente routes mag aanwijzen. In bovengenoemde besluiten is vastgelegd dat de explosieven opruimingsdiensten van het Ministerie van Defensie een ontheffing hebben van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Dit betekent dat deze diensten niet verplicht zijn om gebruik te maken van de aangewezen route voor gevaarlijke stoffen. Overigens zullen de CE die tijdens graafwerkzaamheden worden gevonden en overgebracht naar een springput over het algemeen niet aan een netto explosieve massa van 20 kg komen.

ARBEIDSONSTANDIGHEDEN WET EN BESLUIT

In de Arbeidsomstandighedenwet, artikel 5 is de verplichting verankerd voor het doen van een risico-inventarisatie en –evaluatie in het Arbeidsomstandighedenbesluit, artikel 4.1.b is de zorgplicht weggelegd voor de werkgever voor de gezondheid en de veiligheid van zijn werknemers. In de Arbeidsomstandighedenregeling, paragraaf 4.2.b is bepaald dat bedrijven die werkzaamheden samenhangende met het opsporen van conventionele explosieven verrichten, in het bezit zijn van een certificaat. Voor de eisen waaraan moet worden voldaan om een certificaat te kunnen verkrijgen wordt in de Arbeidsomstandighedenregeling verwezen naar een door een College Van Deskundigen, met vertegenwoordigers van alle betrokkenen, opgestelde private beoordelingsrichtlijn.

SYSTEEMCERTIFICAAT OPSPOREN CONVENTIONELE EXPLOSIEVEN (WSCS-OCE) 16 MAART 2012

De WSCS-OCE bevat de eisen waaraan een bedrijf moet voldoen om gecertificeerd te kunnen worden voor het opsporen van conventionele explosieven. Daarnaast bevat de WSCS-OCE eisen op het gebied van de organisatie en het management van het opsporingsbedrijf en de deskundigheid en examinering van personeel. Het certificatieschema is vastgesteld door het College van Deskundigen OCE. Het certificatieschema is sinds juli 2012 wettelijk verankerd in de Arbeidsomstandighedenwet.

De WSCS-OCE bestaat uit 2 deelgebieden. Deelgebied A is de opsporing (vooronderzoek) en deelgebied B is de civieltechnische opsporing. Een bedrijf kan voor een van deze deelgebieden of beide gecertificeerd zijn. In de WSCS-OCE worden eisen gesteld aan de volgende onderdelen

- Werkveldinspectie
- Vooronderzoek
- Projectplan
- Afstemming tussen opsporingsbedrijven en EOD Defensie
- Communicatie opdrachtgever, bevoegd gezag en hulpdiensten
- Opsporing en detectie
- Proces-verbaal
- Evaluatie

De volledige WSCS-OCE is te vinden via http://www.explosievenopsporing.nl/site/media/CS-OCE_stcrt.2012-4230.pdf

Laan van St. Hilaire 2
4301 SH Zierikzee

Postadres:
Postbus 5555
4300 JA Zierikzee

T (0111) 452 000

gemeente@schouwen-duiveland.nl
www.schouwen-duiveland.nl